

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

**ΕΝΙΑΙΕΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2025-2026
Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 18 Μαΐου 2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Α΄ ΣΕΙΡΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β036

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 λεπτά

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΤΕΚΑ (11) ΣΕΛΙΔΕΣ

Α. Απόδοση και κατανόηση διδαγμένου κειμένου

(Μονάδες 20)

A.1. Να αποδώσετε μόνο τις έντονα χρωματισμένες προτάσεις του Κειμένου 2 σε ορθό νεοελληνικό λόγο.

Κείμενο 1

ἀξιῶ δέ, ὦ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς
καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν,
μηδέν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ
πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν
ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς
οὐχ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε
πολιτείας.

Λυσίου Ἑπὲρ Μαντιθέου 3

Κείμενο 2

καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διώκηκα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἠγοῦμαι
τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιεικειᾶς, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ
πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς
ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα
τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ
τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ.

Λυσίου Ἑπὲρ Μαντιθέου 11

Λυσίου Ὑπὲρ Μαντιθέου 11	Απόδοση
καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διώκηκα·	Και τις ιδιωτικές μου υποθέσεις έτσι έχω διευθύνει / διευθετήσει·
περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἠγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιεικειάς,	ὅσον αφορά στον δημόσιο βίο / στα κοινά, νομίζω ότι είναι για εμένα η πιο μεγάλη απόδειξη της δικής μου τιμιότητας
ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι,	(το) ότι από τους νεότερους όσοι ασχολούνται / χάνουν τον καιρό τους στα ζάρια ή σε γλέντια / ποτά ή σε τέτοιου είδους ακολασίες,
πάντας αὐτοὺς ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας,	θα δείτε ότι όλοι αυτοί είναι διαφορετικοί από εμένα
καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους.	και ότι αυτοί πλάθουν πάρα πολλούς μύθους / διαδίδουν πάρα πολλές ψευδείς φήμες για εμένα και ότι λένε ψέματα.
καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν,	Και όμως / βέβαια, είναι φανερό ότι, αν επιθυμούσαμε τα ίδια (πράγματα),
οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ.	δεν θα είχαν τέτοια γνώμη για εμένα.

Σημείωση: Η πιο πάνω απόδοση του κειμένου δεν αναμένεται αυτολεξεί.

(μονάδες 10)

A.2. Να γράψετε στο τετράδιο απαντήσεων ό,τι ζητείται για τα πιο κάτω.

α. ἀξιῶ δέ, ὃ βουλή, ἐὰν μὲν **τοῦτο** μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὔνοος εἰμι τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, (Κείμενο 1)

Σε τι αναφέρεται η αντωνυμία **τοῦτο**;

Αναφέρεται στις δύο ειδικές δευτερεύουσες προτάσεις που ακολουθούν:

- ὡς εὔνοος εἰμι τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι / ότι ο Μαντίθεος διάκειται ευνοϊκά στο δημοκρατικό πολίτευμα
- ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν / ότι συμμετείχε στους ίδιους κινδύνους με τους βουλευτές

β. δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν **τούτους** δὲ ἠγεῖσθαι χείρους εἶναι (Κείμενο 1)

Σε ποιους αναφέρεται η αντωνυμία **τούτους**;

Αναφέρεται στους εχθρούς (τῶν ἐχθρῶν) / κατηγορούς του Μαντιθέου.

(μονάδες 4)

A.3. Να γράψετε στο τετράδιο απαντήσεων αν είναι ορθή (Ο) ή λανθασμένη (Λ) καθεμιά από τις ακόλουθες δηλώσεις, σύμφωνα με το Κείμενο 1.

Ο ομιλητής:

α. Προτίθεται να παραθέσει επιχειρήματα για να αποδείξει το δημοκρατικό του ήθος.

β. Ζητά από τους βουλευτές να τον απαλλάξουν χωρίς εξέταση.

γ. Δηλώνει ότι ζούσε στην Αθήνα την εποχή των Τριάκοντα.

α. **Ορθό**

β. **Λάθος**

γ. **Λάθος**

(μονάδες 6)

B. Απόδοση αδιδακτου κειμένου στα Νέα Ελληνικά

Να αποδώσετε το πιο κάτω αδιδακτο κείμενο (Κείμενο 3) σε ορθό νεοελληνικό λόγο.

Κείμενο 3

Λυσίου Δήμου καταλύσεως άπολογία 34-35 (μικρή διασκευή)	Απόδοση
ήμεϊς δέ, ὡ ἄνδρες δικασταί	Εμείς όμως / λοιπόν, άνδρες δικαστές,
δίκαιον μὲν ἠγούμεθ' εἶναι πρὸς πάντας τοὺς πολίτας	θεωρούμε ότι είναι δίκαιο για όλους τους πολίτες
ταῖς συνθήκαις καὶ τοῖς ὅρκοις ὑμᾶς ἐμμένειν,	εσεῖς να εμμένετε / μένετε πιστοί στις συνθήκες και στους ὅρκους.
ὅμως δέ, ὅταν μὲν ἴδωμεν τοὺς τῶν κακῶν αἰτίους δίκην δίδοντας,	Όταν, όμως, δούμε να τιμωρούνται οι αἰτίοι των κακῶν,
τῶν τότε περὶ ὑμᾶς γεγενημένων μεμνημένοι	ενθυμούμενοι (τα) ὅσα εἶχαν γίνει τότε εναντίον σας / σε σας,
συγγνώμην ἔχομεν,	(σας) συγχωρούμε.
ὅταν δὲ φανεροὶ γένησθε	Όταν, όμως, φαίνεστε / παρουσιάζεστε
τοὺς μηδὲν αἰτίους ἐξ ἴσου τοῖς ἀδικοῦσι τιμωρούμενοι,	να τιμωρεῖτε αυτοὺς που δεν ἔχουν φταίξει σε τίποτα ἐξίσου με αυτοὺς που ἀδικοῦν / με τους ἀδίκους,
τῇ αὐτῇ ψήφῳ	με την ἴδια ψήφο / ἀπόφαση
πάντας ἡμᾶς εἰς ὑποψίαν καταστήσετε.	θα μας βάλετε όλους σε υποψία.

Σημειώσεις:

1. Η πιο πάνω απόδοση είναι ενδεικτική και δεν αναμένεται αυτολεξεί.
2. Γίνεται αποδεκτή και οποιαδήποτε άλλη ορθή νεοελληνική απόδοση, η οποία συνάδει νοηματικά, γραμματικά και συντακτικά με την πιο πάνω προτεινόμενη απόδοση.

(μονάδες 15)

Γ. Διδαγμένο κείμενο για ορθογραφία

(Μονάδες 5)

Γ.1. Στο ακόλουθο απόσπασμα υπάρχουν **τρία (3)** ορθογραφικά λάθη (το άρθρο εκλαμβάνεται ως λέξη). Να τα εντοπίσετε και να μεταφέρετε τον ακόλουθο πίνακα στο τετράδιο απαντήσεων, συμπληρώνοντάς τον κατάλληλα.

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τοῖς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δαιτεισομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθωμεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις.

Λυσίου Ὑπὲρ Μαντιθέου 4

Λανθασμένες λέξεις	Διορθωμένες λέξεις
τοῖς	τῆς
δαιτεισομένους	δαιτησομένους
ἤλθωμεν	ἤλθομεν

(μονάδες 3)

Γ.2. Να συμπληρώσετε τα γράμματα που λείπουν από τις λέξεις, ώστε να είναι ορθογραφικά σωστές. Αν χρειάζεται, να τις τονίσετε. Να γράψετε τις **δύο (2)** συμπληρωμένες λέξεις στο τετράδιο απαντήσεων.

οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ___τίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντ___ς τὸν δῆμον.

Λυσίου Ὑπὲρ Μαντιθέου 5

ἠτίμαζον

συγκαταλύσαντας

(μονάδες 2)

Δ. Γλωσσικές παρατηρήσεις (γραμματικές, συντακτικές, λεξιλογικές) (Μονάδες 40)

Δ.1. Να γράψετε ό,τι ζητεΐται για καθέναν από τους ακόλουθους τύπους.

α. **τυγχάνουσι** (Κείμενο 2)

Να γράψετε το β΄ πρόσωπο πληθυντικού στην ευκτική έγκλιση του μέλλοντα.

τεύξοισθε

β. ἴδωμεν (Κείμενο 3)

Να γράψετε το β' πρόσωπο ενικού στην οριστική έγκλιση του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή.

εἶδες

(μονάδες 2)

Δ.2. Να ξαναγράψετε την πιο κάτω περίοδο λόγου αντικαθιστώντας το **ἐγώ** με το **ἡμεῖς**. Να κάνετε μόνο τις απαραίτητες αλλαγές.

ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν... (Κείμενο 1)

ἐὰν δὲ φαινώμεθα <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκότες καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δεόμεθα ὑμῶν ἡμᾶς μὲν δοκιμάζειν...
(Κείμενο 1)

(μονάδες 4)

Δ.3. Να σχηματίσετε τον θετικό βαθμό του επιρρήματος που προέρχεται από το επίθετο φανερῶς (Κείμενο 3) και να γράψετε τους άλλους βαθμούς (μονολεκτικούς τύπους). Να μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιο απαντήσεων και να τον συμπληρώσετε κατάλληλα.

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
φανερῶς	φανερῶτερον	φανερῶτατα

(μονάδες 3)

Δ.4. Να μεταφέρετε τους κλιτούς όρους της παρακάτω περιόδου λόγου από το Κείμενο 2 στον αντίθετο αριθμό.

εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ

τῶν αὐτῶν - τοῦ αὐτοῦ
ἐπεθυμοῦμεν - ἐπεθύμουν
τοιαύτην – τοιαύτας
γνώμην – γνώμας
(ἂν) εἶχον – (ἂν) εἶχε(ν)
ἐμοῦ – ἡμῶν

(μονάδες 6)

Δ.5. Να γράψετε ποια είναι η δευτερεύουσα πρόταση στην πιο κάτω περίοδο λόγου από το Κείμενο 3 και να την αναγνωρίσετε: είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτικός ρόλος.

ὅμως δέ, ὅταν μὲν ἴδωμεν τοὺς τῶν κακῶν αἰτίους δίκην διδόντας, τῶν τότε περὶ ὑμᾶς γεγενημένων μεμνημένοι συγγνώμην ἔχομεν.

Εντοπισμός: **ὅταν μὲν ἴδωμεν τοὺς τῶν κακῶν αἰτίους δίκην διδόντας**

Εἶδος δευτερεύουσας: **(επιρρηματική) χρονική**

Εισαγωγή: **με τον χρονικό σύνδεσμο ὅταν (ὄτε+ᾶν)**

Εκφορά: **υποτακτική, ἴδωμεν**

Συντακτικός ρόλος: **επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου**

Σημείωση: Γίνονται δεκτές και οι απαντήσεις **χρονική υποθετική πρόταση και χρονικός υποθετικός σύνδεσμος.**

(μονάδες 4)

Δ.6. Στο παρακάτω απόσπασμα από το Κείμενο 3, να δικαιολογήσετε πλήρως την πτώση της αντωνυμίας **ὑμᾶς** με βάση τους συντακτικούς κανόνες.

ἡμεῖς δέ, ὧ ἄνδρες δικασταί, δίκαιον μὲν ἡγοῦμεθ' εἶναι πρὸς πάντας τοὺς πολίτας ταῖς συνθήκαις καὶ τοῖς ὅρκοις ὑμᾶς ἐμμένειν.

Η αντωνυμία ὑμᾶς βρίσκεται σε πτώση αιτιατική λόγω του ότι είναι υποκείμενο του τελικού απαρεμφάτου ἐμμένειν. Υπάρχει το φαινόμενο της ετεροπροσωπίας, αφού το υποκείμενο του (ειδικού απαρεμφάτου) δίκαιον εἶναι (απρόσωπη έκφραση) είναι το απαρέμφατο ἐμμένειν.

(μονάδες 3)

Δ.7. Να αντιστοιχίσετε στο τετράδιο απαντήσεων τις έντονα χρωματισμένες γενικές με το είδος τους. Περισσεύουν **δύο (2)** είδη γενικής.

Γενική	Εἶδος γενικής
1. ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν (Κείμενο 1)	α. Γενική κτητική
2. τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους [...] τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι (Κείμενο 2)	β. Γενική ως αντικείμενο

3. τῶν τότε περὶ ὑμᾶς γεγενημένων μεμνημένοι συγγνώμην ἔχομεν (Κείμενο 3)	γ. Γενική διαιρετική
	δ. Γενική υποκειμενική
	ε. Γενική αντικειμενική

1 – δ

2 – γ

3 - β

(μονάδες 3)

Δ.8. Να γράψετε στα Αρχαία Ελληνικά το πρώτο συνθετικό των πιο κάτω λέξεων.

i. **καθεστηκόσι** (Κείμενο 1)

ii. **έπεδήμουν** (Κείμενο 1)

iii. **διώκηκα** (Κείμενο 2)

iv. **έμμένειν** (Κείμενο 3)

i. **κατά**

ii. **έπί**

iii. **διά**

iv. **έν**

(μονάδες 4)

Δ.9. Να γράψετε στα Νέα Ελληνικά τις ομόρριζες λέξεις που ζητούνται σε κάθε περίπτωση.

i. **δοκιμάζειν** (Κείμενο 1): απλό ουσιαστικό και απλό επίθετο

ii. **διώκηκα** (Κείμενο 2): απλό επίθετο από το β΄ συνθετικό

iii. **δήλον** (Κείμενο 2): σύνθετο ουσιαστικό

iv. **γεγενημένων** (Κείμενο 3): απλό ουσιαστικό και σύνθετο επίθετο

v. **μεμνημένοι** (Κείμενο 3): απλό ουσιαστικό

vi. **ψήφω** (Κείμενο 3): σύνθετο ουσιαστικό

- i. Απλό ουσιαστικό: *δοκιμή, δοκιμασία, δοκίμιο, δοκιμαστήριο, δοκιμαστής...*
Απλό επίθετο: *δόκιμος, δοκιμαστικός...*
- ii. Απλό επίθετο από το β' συνθετικό: *οικείος, οικιστικός, οικήσιμος, οικιακός...*
- iii. Σύνθετο ουσιαστικό: *διαδήλωση, διαδηλωτής, εκδήλωση, δηλοποίηση...*
- iv. Απλό ουσιαστικό: *γένος, γόνος, γέννα, γένεση, γέννηση, γονέας, γονίδιο...*
Σύνθετο επίθετο: *άγονος, γενεσιουργός, αγέννητος, αγενής, ευγενής, συγγενής, μεταγενέστερος...*
- v. Απλό ουσιαστικό: *μνήμη, μνημόνιο, μνημοσύνη, μνημόσυνο, μνήμα...*
- vi. Σύνθετο ουσιαστικό: *συμψηφισμός, ψηφοφορία, ψηφοφόρος, ψηφοθηρία...*

Σημείωση: Γίνεται δεκτή και οποιαδήποτε άλλη ορθή απάντηση.

(μονάδες 8)

Δ.10. Να γράψετε ποια από τις πιο κάτω νεοελληνικές λέξεις προέρχεται από την αρχαιοελληνική λέξη που δίνεται στην αρχή κάθε σειράς.

- i. *είναι* (Κείμενο 1): επουσιώδης, εισιτήριο, ανυπόστατος
- ii. *πολίτας* (Κείμενο 3): πολιτικός, πολεμιστής, πολιτισμός
- iii. *ύποψιαν* (Κείμενο 3): ύπτιος, ιδέα, ύψος

- i. *επουσιώδης*
- ii. *πολιτισμός*
- iii. *ιδέα*

(μονάδες 3)

Ε. Μεταφορά νεοελληνικού κειμένου στα Αρχαία Ελληνικά

(Μονάδες 5)

Να μεταφέρετε την πιο κάτω περίοδο λόγου στα Αρχαία Ελληνικά.

Κάποιοι βουλευτές στην πόλη μας είναι πάρα πολύ άδικοι και γι' αυτό θα δοκιμαστούν από τους δικαστές.

Βουλευταί τινες / Τινές τῶν βουλευτῶν

ἐν τῇ πόλει ἡμῶν / ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει

εἰσὶν ἀδικώτατοι / μάλιστα ἄδικοι

καὶ διὰ τοῦτο / ἔνεκα τούτου

δοκιμασθήσονται ὑπὸ / ἀπὸ / παρὰ / πρὸς / ἐκ τῶν δικαστῶν.

Σημείωση: Γίνεται δεκτή και οποιαδήποτε άλλη ορθή απάντηση.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 15)

A. Λυσίου Ἵπὲρ Μαντιθέου

A.1.α. Να παρουσιάσετε με συντομία το ήθος του Μαντιθέου και το ήθος των κατηγορών του, όπως αυτά προβάλλονται αντιθετικά στα Κείμενα 1 και 2.

Κείμενο 1

Ἦθος Μαντιθέου	Ἦθος κατηγορών
<ul style="list-style-type: none"> - Πιστός στο δημοκρατικό πολίτευμα (ὡς εὔνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι) - Αφοσιωμένος στους αγώνες της πατρίδας για την προστασία της δημοκρατίας (ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν) - Ἐντιμος, καθώς ζητά να εγκριθεί η εκλογή του μόνο αν αποδειχθεί ότι πραγματικά το αξίζει, δείχνοντας μετριοπάθεια και σεβασμό στους θεσμούς της δημοκρατίας (πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας) - Συνετός (ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς)	<ul style="list-style-type: none"> - Αναξιόπιστοι, κακοήθεις, διαδίδουν ψευδείς κατηγορίες για τον Μαντιθέο (ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ παρὰ τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν) - Ηθικά κατώτεροι (τούτους δὲ ἠγεῖσθαι χείρους εἶναι)

Κείμενο 2

Ἦθος Μαντιθέου	Ἦθος κατηγορών
<ul style="list-style-type: none"> - Εγκρατής, συνετός, δεν συμμετέχει σε διασκεδάσεις, όπως οι αντίπαλοί του (ὅτι τῶν νεωτέρων ... πάντας αὐτοὺς ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας)	<ul style="list-style-type: none"> - Ασχολούνται με «κύβους», «πότους» και άλλες «ἀκολασίες» (ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ περὶ τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι) - Συκοφάντες, ψευδολόγοι (καὶ πλείστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους)

Σημείωση: Δεν αναμένονται όλα τα πιο πάνω σημεία. Αναμένεται να γίνει μια εύστοχη και ουσιώδης παρουσίαση του ήθους του Μαντιθέου και των κατηγορών που να καταδεικνύει την αντίθεσή τους.

(μονάδες 6)

A.1.β. Να εξηγήσετε **μία (1)** επιδίωξη του Μαντιθέου μέσα από την παρουσίαση αυτή.

Επιδιώξεις Μαντιθέου:

- Να ενισχύσει την αξιοπιστία του
- Να αποδείξει τη μετριοπάθεια και την ηθική του ανωτερότητα.
- Να εξασφαλίσει την εύνοια / τη συμπάθεια / τον θαυμασμό των βουλευτών.
- Να μειώσει την αξιοπιστία των αντιπάλων του.
- Να προκαλέσει στους βουλευτές αρνητικά συναισθήματα εναντίον των κατηγορών.

Σημείωση: Γίνεται δεκτή και οποιαδήποτε άλλη ορθή απάντηση.

(μονάδες 2)

B. Σοφοκλέους *Οιδίπους Τύραννος* (Β΄ Επεισόδιο, στ. 944 – 975)

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Εγώ φονιάς του Λαίου λέει πως είμαι.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ο ίδιος το ξέρει, ή τα 'χει ακούσει απ' άλλους; 945

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Έναν κακούργο μου 'χε στείλει μάντη,
γιατ' όσο για τον ίδιο, αυτός φυλάει
όλως διόλου ελεύθερο το στόμα.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Λοιπόν, εσύ γι' αυτά που λες ξεγνοιάσου
κι άκουσε εμένα· μάθε πως δε θά βρεις 950

ψυχή στον κόσμο που να 'χει το δώρο
της μαντοσύνης· και θενά σου φέρω
απόδειξη γι' αυτό με λίγα λόγια:

Ήρθε χρησμός έναν καιρό στον Λαίο,
δε λέω από τον Απόλλωνα τον ίδιο, 955

μα από τους υπηρέτες του, πως θα 'ταν
η μοίρα του να σκοτωθεί από το γιο του
που απ' αυτόν κι από μένα θα γεννιόταν·
και μολατάτα εκείνον τον σκοτώνουν
ξένοι ληστές, καθώς ακούσαμε όλοι, 960
σε τριπλό δρόμο αμαξιτό μια μέρα·
και το παιδί, δεν πέρασαν τρεις μέρες

που ήρθε στο φως, και δένοντάς το εκείνος
απ' των ποδιών τις κλείδωσες, σ' ένα έρμο
το πέταξε βουνό με ξένα χέρια.

965

Κι έτσι ο Φοίβος δεν το 'φερε σε τέλος
ούτε ο Λάιος -πράμα φριχτό που τόσο
φοβόντανε- να σκοτωθεί απ' το γιο του·
ούτε ο γιος να σκοτώσει τον πατέρα.

Αυτά είχαν των χρησμών τα λόγια ορίσει,
κι εσύ καθόλου μην τους λογαριάζεις,
γιατ' ό,τι βρίσκει ο θεός πως είναι ανάγκη,
θα το φανέρων' εύκολα και μόνος.

970

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τι παραγμό, τι αντράλα νου μου φέρνει
κάτι που τώρα σου άκουσα, γυναίκα!

975

B.1. Να γράψετε την άποψη που εκφράζει η Ιοκάστη για τους χρησμούς στο πιο πάνω απόσπασμα και να εξηγήσετε τι επιδιώκει να πετύχει με την αφήγησή της.

Άποψη Ιοκάστης για τους χρησμούς:	Τι επιδιώκει να πετύχει:
Οι χρησμοί είναι αναξιόπιστοι και δεν επαληθεύονται.	Η Ιοκάστη προσπαθεί να καθησυχάσει τον Οιδίποδα, ο οποίος φοβάται ότι είναι ένοχος για τον φόνο του Λαίου, σύμφωνα με τα όσα του είπε προηγουμένως ο μάντης Τειρεσίας.

(μονάδες 3)

B.2. Αφού εξηγήσετε τι είναι η *περιπέτεια* στην αρχαία τραγωδία, να καταγράψετε ένα παράδειγμα περιπέτειας από το πιο πάνω απόσπασμα, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας.

Ορισμός περιπέτειας	Παράδειγμα περιπέτειας
Η μεταβολή των καταστάσεων στο αντίθετο, το απρόσμενο γεγονός.	Ο Οιδίποδας από τη βεβαιότητα της αθωότητάς του περνά στην αμφιβολία και σταδιακά στη συνειδητοποίηση της ενοχής του. <i>Τι παραγμό, τι αντράλα νου μου φέρνει κάτι που τώρα σου άκουσα, γυναίκα!</i>

(μονάδες 4)

ΤΕΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΛΥΣΕΩΝ